

VISOKA ŠOLA ZA VARSTVO OKOLJA

DIPLOMSKO DELO

**PROBLEMATIKA ONESNAŽEVANJA ZBIRNIH MEST
ZA ODPADKE V OBČINI LENDAVA**

ANDREJA VEG

VELENJE, 2019

VISOKA ŠOLA ZA VARSTVO OKOLJA

DIPLOMSKO DELO

**PROBLEMATIKA ONESNAŽEVANJA ZBIRNIH MEST
ZA ODPADKE V OBČINI LENDAVA**

ANDREJA VEG

Varstvo okolja in ekotehnologije

Mentorica: doc. dr. Cvetka Ribarič Lasnik

VELENJE, 2019

MENTORSTVO IN IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana ANDREJA VEG, vpisna številka 34120047, študentka visokošolskega strokovnega študijskega programa Varstvo okolja in ekotehnologije, sem avtorica diplomskega dela z naslovom

PROBLEMATIKA ONESNAŽEVANJA ZBIRNIH MEST ZA ODPADKE V OBČINI LENDAVA.

ki sem ga izdelala pod:

- mentorstvom doc. dr. CVETKE RIBARIČ LASNIK.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo delo moje avtorsko delo, torej rezultat mojega lastnega raziskovalnega dela,
- oddano delo ni bilo predloženo za pridobitev drugih strokovnih nazivov v Sloveniji ali tujini,
- so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženem delu, navedena oz. citirana v skladu z navodili VŠVO,
- so vsa dela in mnenja drugih avtorjev navedena na seznamu virov, ki je sestavni element predloženega dela in je zapisan v skladu z navodili VŠVO,
- se zavedam, da je plagiatorstvo kaznivo dejanje,
- se zavedam posledic, ki jih dokazano plagiatorstvo lahko predstavlja za predloženo delo in moj status na VŠVO,
- je diplomsko delo jezikovno korektno in da je delo lektorirala
- Ksenija Pečnik, prof. slov. jezika,
- dovoljujem objavo diplomskega dela v elektronski obliki na spletni strani VŠVO,
- sta tiskana in elektronska različica oddanega dela identični.

Datum: 23. 1. 2019

Podpis avtorice: _____

ZAHVALA

V prvi vrsti se zahvaljujem svoji mami Suzani, ki mi je že od samega začetka stala ob strani in me vzpodbujala. Posebej se zahvaljujem svoji mentorici doc. dr. Cvetki Ribarič Lasnik za strokovnost, prijaznost in pomoč. Iskreno se zahvaljujem tudi vsem tistim, ki so pomagali pri nastajanju tega dela.

IZVLEČEK

Današnje stanje na področju ravnanja z odpadki je posledica pretekle pravne neurejenosti s šibkimi ekonomskimi spodbudami, težkih bremen v obliki neurejenih odlagališč ter odsotnosti osnovne infrastrukture za ločevanje in zbiranje nevarnih odpadkov. Velik korak za reševanje obravnavane problematike je bil narejen z vpeljavo ločevanja in recikliranja, vendar trenutno stanje še vedno ni sprejemljivo. Politika reševanja problemov z odpadki po mojem mnenju ni uspešna. Neučinkovitost in neuspešnost sistema nakazujeta, da za ravnanje z odpadki niso dovolj le predpisi, zakonodaja in programi na papirju, ampak je pomembno konkretno delovanje.

Problematika stanja na ekoloških otokih ne zajema samo ločenega zbiranja odpadkov. Velik problem predstavljajo preostali reciklati in nevarni odpadki, ki se velikokrat znajdejo na in ob ekoloških otokih in črnih odlagališčih.

V podjetju Eko-park, d. o. o., Lendava se že vrsto let trudijo nadgrajevati sistem ravnanja z odpadki na način, da posameznemu gospodinjstvu nudijo prevzem praktično vseh vrst odpadkov, ki nastajajo v tem okolju. Kljub tovrstnemu prizadevanju pa še vedno pre pogosto naletijo na onesnaževanje.

V teoretičnem delu diplomskega dela smo na osnovi literature in virov predstavili obravnavani problem, zakonodajo na področju ravnanja z odpadki ter občino Lendava in ravnanje z odpadki v njej. Nato smo predstavili, kaj odlagamo in kam, ter ekološke otoke in problematiko na tem področju. V empiričnem delu smo izvedli anketno raziskavo. Ugotoviti smo želeli, kako ljudje ločujejo odpadke in kaj naredijo s posameznimi odpadki.

Ključne besede: občina Lendava, podjetje Eko-park, ekološki otoki, onesnaževanje, nevarni odpadki

ABSTRACT

Today's situation in the field of waste management is the result of past legal disorder with weak economic incentives, heavy burdens in the form of unregulated landfills and the absence of basic infrastructure for the separation and collection of hazardous waste. A major step to address this issue has been done with the introduction of separation and recycling, but the current situation is still not acceptable. In my opinion, the policy of waste management is not successful. The inefficiency and failure of the system indicate that the regulations, legislation and programs on paper are not enough to deal with waste, but that concrete action is important.

The problems of the situation on ecological islands do not include only the separate collection of waste. Another problem are the remaining recyclables and hazardous waste, which are often found on and around ecological islands and black landfills.

In the company Eko-park, Ltd, Lendava they have been trying to upgrade the waste management system for many years in a way that they offer individual households to collect practically all types of waste generated in this environment. Despite this kind of effort, they are still too often encountered with pollution.

In the theoretical part of the diploma thesis, we presented the problem, the legislation in the area of waste management and the municipality of Lendava and the management of waste there, based on literature and sources. Then we presented what we put away and where, and ecological islands and issues in this area. In the empirical part we carried out a survey. We wanted to find out how people separate litter and what they do with individual waste.

Keywords: municipality of Lendava, company Eko-park, ecological islands, pollution, hazardous waste

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
1.1	NAMEN IN CILJ DIPLOMSKEGA DELA.....	2
1.2	METODE DELA.....	2
2	ZAKONODAJA NA PODROČJU ODPADKOV	3
2.1	ZAKONODAJA EVROPSKE UNIJE NA PODROČJU RAVNANJA Z ODPADKI	3
2.2	SLOVENSKA ZAKONODAJA NA PODROČJU RAVNANJA Z ODPADKI	3
2.3	ODLOK O RAVNANJU S KOMUNALNIMI ODPADKI V OBČINI LENDAVAL.....	5
3	OBČINA LENDAVAL	7
3.1	ZNAMENITOSTI.....	7
3.2	GOSPODARSTVO	8
3.3	OKOLJE	8
4	RAVNANJE Z ODPADKI V OBČINI LENDAVAL	9
4.1	EKO-PARK LENDAVAL	9
4.2	IZVAJANJE STORITEV.....	10
4.2.1	Upravljanje in vzdrževanje vodovoda.....	10
4.2.2	Upravljanje in vzdrževanje kanalizacijskega sistema	10
4.2.3	Vzdrževanje javnih površin	11
4.2.4	Upravljanje in vzdrževanje pokopališč	11
4.2.5	Pogrebne storitve	12
4.2.6	Zimska služba.....	12
4.2.7	Zbiranje in prevoz odpadkov	12
5	KAJ IN KAM ODLAGAMO	14
6	EKOLOŠKI OTOKI IN NJIHOVA PROBLEMATIKA	16
7	PREGLED DOSEDANJIH RAZISKAV	19
7.1	REZULTATI ANKETIRANJA.....	19
8	RAZPRAVA IN PRIPOROČILA ZA DOSLEDNEJŠE LOČEVANJE	28
9	ZAKLJUČEK	29
10	POVZETEK	30
11	LITERATURA IN VIRI	32
	PRILOGE	1

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Ravnanje z odpadki v Sloveniji med letoma 2002 in 2014.....	5
---	---

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Osnovni podatki o subjektu	9
Preglednica 2: Prevoz odpadkov	14
Preglednica 3: Količina zbranih odpadkov v okviru izvajanja GJS.....	15
Preglednica 4: Anketiranci glede na spol	19
Preglednica 5: Anketiranci glede na starost	20
Preglednica 6: Anketiranci glede na izobrazbo.....	20
Preglednica 7: Ali ločujete odpadke?	21
Preglednica 8: Ali imate doma koš za ločevanje odpadkov?	22
Preglednica 9: Katere vrste odpadkov ločujete?	23
Preglednica 10: Kaj so ekološki otoki?.....	24
Preglednica 11: Kaj naredite z nevarnimi odpadki?.....	25
Preglednica 12: Informacije o ločevanju odpadkov	26

KAZALO SLIK

Slika 1: Delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov po statističnih regijah.....	1
Slika 2: Karta občine Lendava	7
Slika 3: Lendavske gorice	8
Slika 4: Ekološki otok 1	17
Slika 5: Ekološki otok 2	17
Slika 6: Ekološki otok 3	18
Slika 7: Ekološki otok 4	18
Slika 8: Anketiranci glede na spol	19
Slika 9: Anketiranci glede na starost	20
Slika 10: Anketiranci glede na izobrazbo.....	21
Slika 11: Ali ločujete odpadke?	22
Slika 12: Ali imate doma koš za ločevanje odpadkov?	23
Slika 13: Katere vrste odpadkov ločujete?	24
Slika 14: Kaj so ekološki otoki?	25
Slika 15: Kaj naredite z nevarnimi odpadki?.....	26
Slika 16: Informacije o ločevanju odpadkov	27

KAZALO PRILOG

Priloga A: Anketni vprašalnik	1
Priloga B: Koledar zbiranja kosovnih odpadkov po KS.....	3
Priloga C: Zbiranje nevarnih odpadkov v gospodinjstvih (sobota, 22. 10. 2017, po urniku)	4
Priloga D: Seznam lokacij ekoloških otokov	5

1 UVOD

Podjetja v današnjem času potrošništva ponujajo različne izdelke, ki vplivajo na kakovost našega življenja. Kupujemo vse več izdelkov z vse več embalaže in ob tem posegamo po vedno novih plastičnih vrečkah, premalo pa se zavedamo, da vsak izdelek na koncu postane odpadke, kar je še posebej vidno v gospodinjstvu. Količina odpadkov v svetu in tudi v Sloveniji se povečuje. Obremenjujemo zrak, vodo in tla ter v okolje sproščamo zdravju škodljive snovi. Na tem področju je bil narejen velik premik z vpeljavo recikliranja, s pomočjo katerega lahko večino odpadkov vrnemo v proizvodni proces kot surovino, za kar pa morajo biti odpadki ločeno zbrani na izvoru. Ločeno zbiranje odpadkov na izvoru zmanjšuje delež odpadkov, ki so namenjeni odlaganju, in povečuje odpadke, namenjene za recikliranje.

V letu 2017 je v Sloveniji nastalo okoli 691.000 ton ločenih komunalnih odpadkov. Delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov se je glede na prejšnje leto zvišal s 68 % na 70 %. Največ komunalnih odpadkov so ločeno zbrali v gorenjski statistični regiji (77 %), najmanj pa v koroški statistični regiji (55 %) (SURs 2017).

Delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov po statističnih regijah, Slovenija, 2017

Vira: ARSO, SURS

© SURS

Slika 1: Delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov po statističnih regijah

Vir: SURS 2017

V Sloveniji je vzpostavljen učinkovit sistem ravnanja z odpadki, ki je skladen z republiški usmeritvami in odloki o ravnanju z odpadki. Vzpostavljeno je učinkovito delo z javnostjo, ki spodbuja občane pri preprečevanju nastajanja oz. zmanjševanju količine odpadkov.

Količina odpadkov, ki nastanejo po občinah, in ravnanje z njimi sta zelo različna. Odvisna sta od življenjskega sloga prebivalcev in njihove ozaveščenosti, od razpoložljivih možnosti za odlaganje in pripravljenosti občine storiti čim več na tem področju.

V času študijske prakse, ki smo jo opravljali v podjetju Eko-park, d. o. o., Lendava, smo se srečali tudi s problematiko zbirnih mest (t. i. ekoloških otokov) in se odločili, da to področje obravnavamo v diplomskem delu.

1.1 NAMEN IN CILJ DIPLOMSKEGA DELA

Namen diplomskega dela je:

- opredeliti in analizirati ekološke otoke, kjer se onesnažuje oz. se ne ločujejo odpadki,
- opisati obravnavano problematiko z vidika podjetja Eko-park, d. o. o., ki skrbi za komunalo celotne občine Lendava (odvoz odpadkov, vodovod, kanalizacija, GJS) in
- poiskati ukrepe oz. možne rešitve obravnavanega problema.

V diplomskem delu želimo preveriti naslednje hipoteze:

- **H1:** Nekateri ekološki otoki vsebujejo nevarne in okolju škodljive odpadke.
- **H2:** Večina prebivalcev občine Lendava je dobro seznanjenih z ločevanjem in odvozom odpadkov.

1.2 METODE DELA

Pri pisanju diplomskega dela smo v uvodnem delu in pri interpretaciji rezultatov uporabili opisno oz. deskriptivno metodo, študij domače literature in pregled zakonodajnih dokumentov. Za pripravo empiričnega dela smo se odpravili na teren s podjetjem Eko-park, d. o. o., kjer smo opravljali obvezno praktično usposabljanje. Opravili smo analizo izvajanja zbiranja in prevoza odpadkov. Za iskanje ukrepov in možnih rešitev obravnavanega problema pa smo izvedli anketno raziskavo.

2 ZAKONODAJA NA PODROČJU ODPADKOV

2.1 ZAKONODAJA EVROPSKE UNIJE NA PODROČJU RAVNANJA Z ODPADKI

Politika Evropske unije (v nadaljevanju: EU) je v preteklih štirih desetletjih od prvotnega urejanja pravnega statusa odpadkov, predpisovanja standardov, ravnanja in uvajanja mehanizmov nadzora, prestrezanja onesnaževanja in oblikovanja posameznih skupin odpadkov napredovala k bolj trajnostnim vsebinam reševanja problemov glede nastajanja in rasti količin odpadkov.

Evropska komisija je v decembru 2015 sprejela nov ambiciozen sveženj ukrepov. Med njimi je večji del predlogov sprememb s področja odpadkov, da bi evropskim podjetjem in potrošnikom pomagala pri prehodu h krožnemu in s tem konkurenčnejšemu gospodarstvu, v katerem se viri uporabljajo bolj trajnostno. Ukrepi naj bi prispevali k »zaprtju zanke« življenjskih ciklov proizvodov in prinesli koristi hkrati za okolje in gospodarstvo. Sveženj prinaša tudi spremenjene zakonodajne predloge o odpadkih z ambicioznimi cilji: skupni cilj EU do leta 2030 je 65 % recikliranja komunalnih odpadkov, 75 % recikliranja odpadne embalaže in zavezujoč cilj zmanjšati količino odpadkov, ki končajo na odlagališčih, na največ 10 % komunalnih odpadkov.

Evropska unija je 22. maja leta 2018 v Bruslju sprejela nov poostren Zakon o odpadkih. Ta naj bi pripomogel k preprečevanju nastajanja odpadkov, kjer to ni mogoče, pa bi znatno okrepila recikliranje komunalnih odpadkov in odpadne embalaže. Postopno bo ukinjeno odlaganje odpadkov, več pa bo uporabe ekonomskih instrumentov.

Države članice bodo morale uresničiti naslednje cilje v zvezi z intenzivnejšo ponovno uporabo in recikliranjem komunalnih odpadkov (Svet Evropske unije, 2018):

	Do leta 2025	Do leta 2030	Do leta 2035
Komunalni odpadki	55 %	60 %	65 %

2.2 SLOVENSKA ZAKONODAJA NA PODROČJU RAVNANJA Z ODPADKI

Ravnanje z odpadki zajema zbiranje, prevažanje, predelavo in odstranjevanje odpadkov, vključno s kontrolo tega ravnanja.

Predpisi na področju ravnanja z odpadki so sprejeti na podlagi Zakona o varstvu okolja. Osnovni predpis, ki ureja področje odpadkov, je Uredba o odpadkih. To dopolnjujejo tri skupine predpisov. V prvo skupino sodijo predpisi, ki obravnavajo posamezne vrste odpadkov (npr.: ravnanje z odpadnimi olji, embalažo in odpadno embalažo, baterijami), in v drugo skupino predpisi, ki obravnavajo objekte in naprave za ravnanje z odpadki (odlaganje, sežiganje). Tretjo skupino predpisov oblikujejo predpisi o prekomernem premeščanju odpadkov.

Pristojnosti Agencija RS za okolje na področju ravnanja z odpadki so predvsem (ARSO 2018):

1. izdajanje upravnih aktov (dovoljenj, potrdil, pooblastil) na podlagi predpisov o ravnanju z odpadki;
2. vodenje evidenc. Agencija RS za okolje na podlagi izdanih upravnih aktov in določil zakonodaje s področja ravnanja z odpadki vodi različne evidence, npr. evidenco

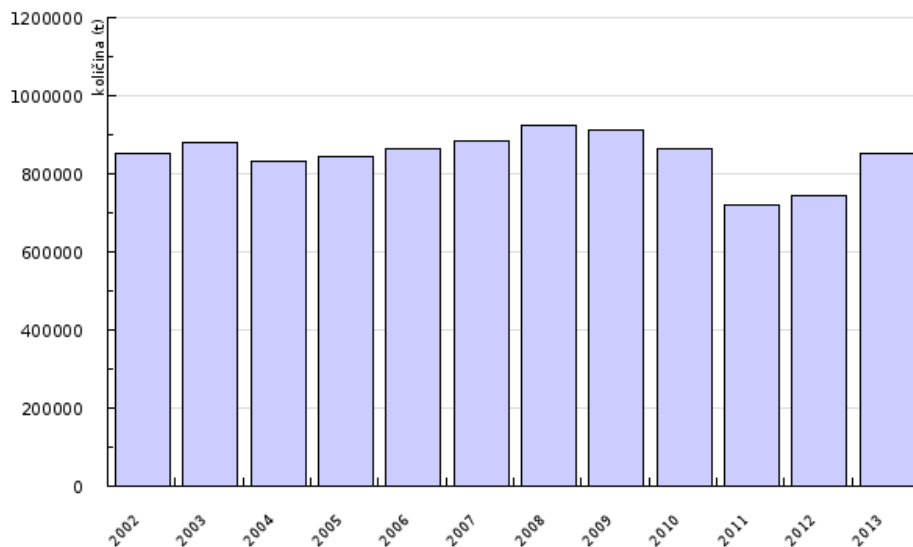
- predelovalcev, odstranjevalcev odpadkov, zbiralcev, prevoznikov, posrednikov pri ravnanju z odpadki, evidenco dobaviteljev baterij in akumulatorjev;
3. zbiranje in urejanje podatkov o ravnanju z odpadki. Na podlagi zakonodaje o ravnanju z odpadki so zavezanci dolžni enkrat letno (do 31. 3.) poročati o ravnanju z odpadki v preteklem koledarskem letu. Agencija RS za okolje objavlja podatke o ravnanju z odpadki, ki so zbrani, na osnovi prejetih poročil o ravnanju z odpadki.

Zakon o varstvu okolja navaja: »Ta zakon ureja varstvo okolja pred obremenjevanjem kot temeljni pogoj za trajnostni razvoj in v tem okviru določa temeljna načela varstva okolja, ukrepe varstva okolja, spremljanje stanja okolja in informacije o okolju, ekonomske in finančne instrumente varstva okolja, javne službe varstva okolja in druga z varstvom okolja povezana vprašanja. S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo tudi direktive Evropskih skupnosti« (PIS 2016).

Uredba o odpadkih navaja: uredba z namenom varstva okolja in varovanja človekovega zdravja določa pravila ravnanja in druge pogoje za preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi ter zmanjševanje celotnega vpliva uporabe naravnih virov in izboljšanje učinkovitosti uporabe naravnih virov v skladu z Direktivo 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta (ARSO 2015).

Ravnanje z odpadki v Sloveniji: med letoma 2002 in 2014 je letno nastajalo od 4,466 milijona ton do 6,827 milijona ton odpadkov. Letna količina nastalih odpadkov je dosegla največje vrednosti v obdobju 2004–2008, v letu 2014 pa se je glede na to obdobje zmanjšala za okoli 28 % in je znašala okoli 4,677 milijona ton.

Ločeno je bilo zbranih več kot pol milijona ton komunalnih odpadkov. V zadnjih 12 letih je bil delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov od 8,6 % v letu 2002 do 64,7 % v letu 2014.

Graf 1: Ravnanje z odpadki v Sloveniji med letoma 2002 in 2014

Vir: ARSO 2014

2.3 ODLOK O RAVNANJU S KOMUNALNIMI ODPADKI V OBČINI LENDAVA

Zbiranje in prevoz odpadkov spadata med obvezne gospodarske javne službe, ki ju urejata (PIS, 2017):

1. **Uredba o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov** (Uradni list RS, št. 33/17 in 60/18): »Uredba določa dejavnost in naloge obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov, vrste komunalnih odpadkov, ki so predmet izvajanja javne službe zbiranja, ter najmanjši obseg oskrbovalnih standardov in tehničnih, vzdrževalnih, organizacijskih in drugih ukrepov ter normativov za opravljanje javne službe zbiranja. Uredba določa tudi pogoje za neposredno oddajo komunalnih odpadkov zbiralcu odpadkov ali izvajalcu obdelave odpadkov v skladu s predpisom.«
2. **Zakon o gospodarskih javnih službah:** Z gospodarskimi javnimi službami se zagotavljajo materialne javne dobrine (v nadaljnjem besedilu: javne dobrine) kot proizvodi in storitve, katerih trajno in nemoteno proizvodnjo v javnem interesu zagotavlja Republika Slovenija (v nadaljnjem besedilu: republika) oziroma občina ali druga lokalna skupnost (v nadaljnjem besedilu: lokalna skupnost) zaradi zadovoljevanja javnih potreb, kadar in če jih ni mogoče zagotavljati na trgu.

Ravnanje z odpadki vključuje zmanjševanje nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi. V okviru Občine Lendava pripravlja operativne načrte za ravnanje z odpadki in spremlja uresničevanje lokalne strategije ravnanja z njimi Služba za okolje in prostor, storitve ravnanja s

komunalnimi in njim podobnimi odpadki v Občini Lendava pa izvaja javno podjetje Eko-Park, d. o. o.

Zbiranje in prevoz odpadkov spadata med obvezne gospodarske javne službe varstva okolja, ki jih urejajo Uredba o odpadkih (Ur. l. RS, št. 37/2015), Odlok o zbiranju in prevozu komunalnih odpadkov na območju občine Lendava (Ur. l. RS, št. 60/2013) ter Tehnični pravilnik o zbiranju in prevozu komunalnih odpadkov na območju občine Lendava (Ur. l. RS, št. 60/2013)

Odlok o zbiranju in prevozu komunalnih odpadkov na območju občine Lendava: »Ta odlok ureja način in obliko izvajanja obveznih občinskih gospodarskih javnih služb, zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov (v nadaljnjem besedilu: »javni službi«) na območju občine Lendava (v nadaljevanju: »občina«), in sicer tako, da določa :

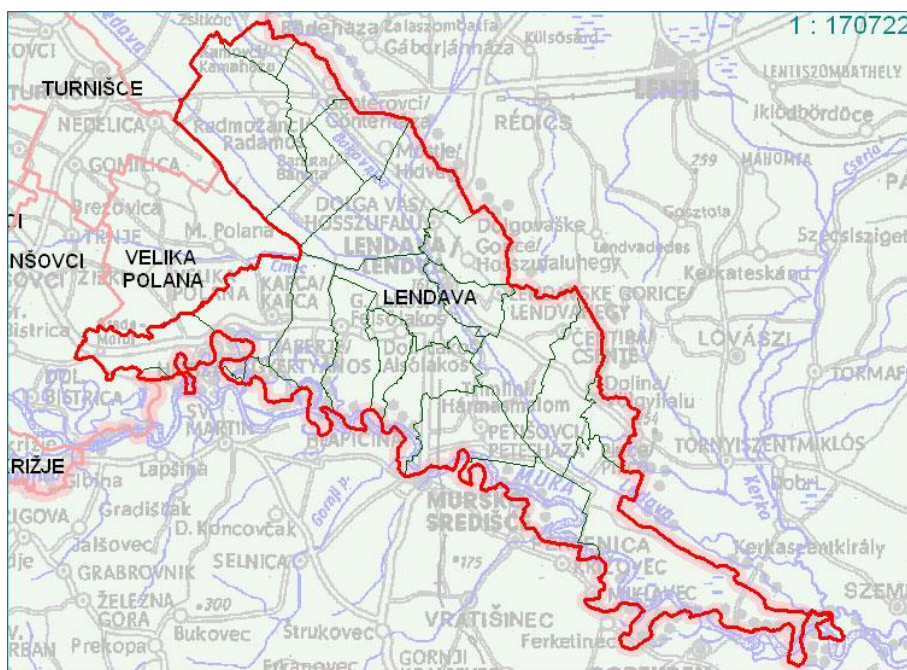
- organizacijsko in prostorsko zasnovo opravljanja javnih služb,
- vrsto in obseg storitev javnih služb ter njihovo prostorsko razporeditev,
- pogoje za zagotavljanje in uporabo storitev javnih služb,
- pravice in obveznosti uporabnikov storitev javnih služb,
- vire financiranja javnih služb in način njihovega oblikovanja,
- vrsto in obseg zemljišč, objektov, naprav in opreme, potrebnih za izvajanje javnih služb, ki so lastnina občine, ter javno dobro (v nadaljevanju: »javne površine«) in varstvo, ki ga ta infrastruktura lokalnega pomena uživa (v nadaljevanju: »infrastruktura«), ter
- pripravo ukrepov in nalog za preprečevanje škodljivih vplivov na okolje in zmanjšanje količin odpadkov.«

Tehnični pravilnik o zbiranju in prevozu komunalnih odpadkov na območju občine Lendava: Tehnični pravilnik o zbiranju komunalnih odpadkov ter prevozu komunalnih odpadkov na območju Občine Lendava (v nadaljevanju: »Tehnični pravilnik«) obsega (Uradni list 2013):

- opredelitev tehnologij zbiranja komunalnih odpadkov ter prevoza komunalnih odpadkov;
- tehnologijo, pogoje in način ločenega zbiranja odpadkov;
- način določitve dinamike zbiranja odpadkov po posameznih kategorijah;
- standardizacijo predpisanih posod in vreč za odpadke, vključno z natančnimi merili za določanje izhodiščne prostornine posod, potrebne posameznemu povzročitelju oziroma skupini povzročiteljev;
- tehnologijo, pogoje in pogostost pranja predpisanih posod za odpadke;
- standardizacijo namenskih predpisanih vreč za ostanek odpadkov in pogoje njihove uporabe;
- minimalni standard opreme zbiralnic;
- postopek izdajanja pogojev in soglasij;
- podrobnejšo vsebino katastra zbirnih in prevzemnih prostorov (mest), zbiralnic, zbirnega centra;
- definicijo nenaseljenega objekta;
- druge pogoje, merila in pravila, potrebna za organizirano in s predpisi usklajeno ravnanje z odpadki ter za nemoteno delovanje javnih služb.

3 OBČINA LENDAVA

Občina Lendava leži v pomurski statistični regiji na tromeji med Slovenijo, Madžarsko in Hrvaško. Leži ob vznožju Lendavskih goric, nedaleč od reke Mure. Občina meri 123 km² in obsega 18 krajevnih skupnosti ter 23 naselij. Po podatkih SURS je imela v letu 2014 10.600 prebivalcev. Občina je narodnostno mešana. V njej poleg Slovencev živijo tudi Madžari, Romi in pripadniki drugih skupnosti (Občina Lendava 2014).

Slika 2: Karta občine Lendava

Vir: Kam 2008.

3.1 ZNAMENITOSTI

Lendava je mesto, ki leži pod slikovitimi Lendavskimi goricami. Lendavski grad nad mestom je že več stoletij eden od najpomembnejših arhitekturnih spomenikov kraja. Danes se v dvorcu nahajata muzej in galerija. V starem mestnem jedru se nahajajo evangeličanska cerkev, knjižnica in cerkev svete Katarine, sinagoga in judovsko pokopališče ter Muzej meščanstva, tiskarstva in dežnikarstva. Občino zaznamujeta tudi vinogradništvo in vinska kultura, ki imata na območju lendavskih goric bogato tradicijo, znana sta tudi vinska turistična cesta in razgledni stolp Vinarium. Občina je znana tudi po Termah Lendava, Murskih šumah in mrtvicah reke Mure (Občina Lendava 2014).

Slika 3: Lendavske gorice

Vir: GML 2018

3.2 GOSPODARSTVO

Občina Lendava ima bogato gospodarsko tradicijo, ki temelji na industriji, kmetijstvu in turizmu. Za razvoj gospodarstva ima pomembno vlogo tudi lega – tromeja med Slovenijo, Madžarsko in Hrvaško, kar ugodno vpliva na mednarodno sodelovanje. Gospodarstvo zaznamujejo predelovalna industrija, turistične in storitvene dejavnosti ter kmetijstvo in vinogradništvo (Občina Lendava 2014).

3.3 OKOLJE

Po raziskavah stanja naravnega okolja v letih 2012 in 2013 na splošno velja, da je okolje v občini Lendava razmeroma dobro ohranjeno. Največ negativnih vplivov povzročajo promet, mala kurišča, prašni delci, erozija tal, v zadnjih letih pa tudi kmetijstvo. Lokalna onesnaženost v Lendavskih goricah je posledica bakra in težkih kovin iz industrijske cone. Inštitut za okolje in prostor, ki je izvedel raziskave o okoljskem odtisu v občini Lendava, je podal neugodne rezultate za podjetja, kmetijstvo in vinogradništvo ter gospodinjstvo (energija, odpadki) (Inštitut za okolje in prostor 2014).

4 RAVNANJE Z ODPADKI V OBČINI LENDAVAL

4.1 EKO-PARK LENDAVAL

Podjetje je bilo ustanovljeno z Odlokom o ustanovitvi javnega podjetja Eko-park, d. o. o., leta 2007 z namenom organizacije in izvajanja nalog GJS. Podjetje je doživelo veliko vzponov, do te mere, da je bilo leta 2008 sposobno večino del izvajati samostojno. To se je z leti samo še stopnjevalo, sedaj pa širi svojo dejavnost tudi izven občine Lendava. Podjetje izvaja tudi več storitev hkrati (Eko-park, 2010).

Preglednica 1: Osnovni podatki o subjektu

Osnovni podatki o subjektu	
Datum vpisa subjekta v sodni register:	18. 5. 2004
Matična številka:	1953524000
Davčna številka:	SI87430401
Firma:	EKO-PARK, d. o. o., Lendava, javno podjetje ÖKO-PARK Kft. Lendva, kozhasznu vallalat
Skrajšana firma:	EKO-PARK, d. o. o., Lendava ÖKO-PARK Kft. Lendva
Sedež:	Lendava
Poslovni naslov:	Lendava, Trg ljudske pravice 10, 9220 Lendava – Lendva
Pravnoorganizacijska oblika:	Družba z omejeno odgovornostjo, d. o. o.
Osnovni kapital:	316.723,00 EUR
Vrsta organa nadzora:	Nadzorni svet: Branko Lovrak, predsednik
Vrsta zastopnika:	Direktor: Jožef Gerenčer
Ustanovitelj:	Občina Lendava
Lastništvo:	100 % Občina Lendava

Vir: Redni izpisek iz sodnega/poslovnega registra 2013.

Eko-park je javno podjetje, ustanovljeno za opravljanje dejavnosti GJS s področja varstva okolja na območju občine Lendava. Družba je po velikosti srednje velika.

Dejavnosti družbe (iz sodnega registra):

- glavna dejavnost:	36.000	Zbiranje, čiščenje in distribucija vode
- druge dejavnosti:	42.110	Gradnja cest
	70.220	Drugo podjetniško in poslovno svetovanje
	81.100	Vzdrževanje objektov in hišniška dejavnost
	81.300	Urejanje in vzdrževanje zelenih površin in okolice

V začetni fazi je podjetje izvajalo manjša vzdrževalna dela v mestu in športnem parku Lendava. V letu 2008 je doživelo prve večje spremembe na kadrovskem in tehnološkem področju ter pri širitvi dejavnosti. V letu 2008 se je podjetje kadrovsko in tehnološko okrepilo v tolikšni meri, da je bilo sposobno samostojno izvajati večino vzdrževalnih del v mestu in krajevnih skupnostih. V začetku leta 2008 je podjetje doživelo še en velik premik v svojem poslovanju, in sicer s prevzemom upravljanja vodovodnega sistema v občini Lendava.

Širitev dejavnosti je zahtevalo nadaljnje kadrovske in tehnološke okrepitve. Leta 2009 in 2010 se je podjetje usposobilo za samostojno izvajanje večine dejavnosti, ki jo opravlja. Tako je leta 2009 prevzelo še vzdrževanje kanalizacijskega sistema in vodovodnega omrežja.

V letu 2011 je podjetje nadaljevalo z nabavo opreme, ki zagotavlja samostojno izvajanje še preostalih dejavnosti, za del katerih je podjetje v letu 2010 še koristilo usluge podizvajalcev.

V letu 2011 so pričeli z zagonom projektne pisarne, ki je v letu 2011 večinoma še delala na znanih projektih, kot sta »Pomurski vodovod« in »Voda, biser okolja«.

V letu 2012 so delo projektne pisarne nadaljevali v smeri projektno-razvojne pisarne, ki bi se poleg klasičnih projektov ukvarjala tudi s projekti, ki so pomembni za nadaljnji razvoj občine in podjetja.

Leta 2014 so največ aktivnosti izvajali na področju pomurskega vodovodnega sistema. Ta sistem je zahteval določene aktivnosti na področju statusnih sprememb podjetja. Sprejet je bil novi Odlok o ustanovitvi podjetja, s katerim preostale občine Upravne enote Lendava vstopajo v lastniško strukturo podjetja zaradi prevzema upravljalvske funkcije pomurskega vodovoda – sistema A (Eko-park, 2010).

4.2 IZVAJANJE STORITEV

4.2.1 Upravljanje in vzdrževanje vodovoda

Podjetje Eko-park, d. o. o., Lendava od leta 2008 izvaja GJS oskrbe s pitno vodo na celotnem območju občine Lendava. Podjetje izvaja GJS oskrbe s pitno vodo tudi v naselju Žitkovci na območju občine Dobrovnik. Mestni vodovod se oskrbuje iz vodnega zajetja v Gaberju, ki je bilo izgrajeno leta 1987 in preurejeno leta 2003.

V občini je delujoč mestni vodovod, ki s pitno vodo oskrbuje približno 11.000 prebivalcev oz. 3.181 individualnih hiš, 27 stanovanjskih blokov, 250 odjemalcev različnih pravnih oseb in približno 1.600 vinskih kleti, skupaj se odvzem vode vrši na 5.940 mestih. Oskrba vinskih kleti predstavlja poseben problem, saj je zaradi višinskih razlik treba vodo prečrpavati. Trenutno je obstoječe le eno črpališče s pitno vodo v Gaberju, za katero je predvidena razširitev kapacitete v okviru projekta »Pomurski vodovod«.

Za nemoteno oskrbo mesta Lendava in gričevnatega dela so izgrajeni trije vodohrani:

- vodohran 1 – 635 m³,
- vodohran 2 – 85 m³,
- vodohran 3 – 35 m³.

Kompleten vodovodni sistem od črpališča do vodohranov se upravlja in nadzoruje prek avtomatskega nadzornega sistema, kar pomeni, da ves sistem deluje brez prisotnosti človeka. Za odpravo napak je organizirana 24-urna dežurna služba (Eko-park 2017).

4.2.2 Upravljanje in vzdrževanje kanalizacijskega sistema

Javno podjetje Eko-park je s 1. 1. 2014 od Občine Lendava prevzelo izvajanje GJS odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode na območju občine Lendava.

Kanalizacijsko omrežje v občini Lendava je bilo izgrajeno med letoma 2001 in 2011. Grajeno je bilo v treh fazah. Obsega celoten nižinski del občine Lendava. Omrežji v občini Lendava sta dve:

- Kanalizacija Lendava – faze I, II in III,
- Kanalizacija in ČN Hotiza.

V mestu Lendava, delu Dolge vasi in v enem primeru v Čentibi je izgrajen mešan sistem kanalizacije, kar pomeni, da se po istih cevovodih odvajajo na čistilno napravo tako odpadne fekalne vode kakor tudi meteorne vode. Na ostalem območju občine Lendava po vaseh deluje ločen sistem kanalizacije, od koder se vse odpadne vode odvajajo in čistijo s čistilno napravo v Čentibi, razen naselja Hotiza.

Eko-park je z letom 2014 prevzel upravljanje in vzdrževanje čistilne naprave v Hotizi. Čistilna naprava Hotiza je tipa EKOROL 22, kapaciteta čistilne naprave pa je 950 enot. Čistilna naprava je sestavljena iz naslednjih objektov:

- emšerjevega usedalnika,
- objekta biološkega čiščenja in
- naknadnega usedalnika.

Vsak odjemalec mora plačati okoljsko dajatev, ki se v skladu z Uredbo o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda izračunava mesečno glede na stopnjo obremenitve oz. čiščenja in se med letom lahko spreminja. Znesek okoljske dajatve določi Vlada RS (Eko-park 2017).

4.2.3 Vzdrževanje javnih površin

Vzdrževanje javnih površin obsega naslednja opravila:

- košnjo in vzdrževanje javnih zelenih površin v mestu Lendava in KS,
- vzdrževanje in zasaditev okrasnih dreves in grmovnic,
- upravljanje in urejanje športnih parkov,
- sanacijo cest in hudournikov,
- popravilo bankin,
- nadzor nad cestami,
- razna intervencijska dela,
- popravilo, zamenjavo in postavitve prometne signalizacije,
- koordinacijo, nadzor in izvajanje zimske službe,
- košnjo bankin,
- izvajanje zimske službe in
- razna nepredvidena intervencijska dela.

Dela na javnih površinah so razdeljena na posamezna prioriteta območja, kar pomeni različni standard izvajanja del po posameznih prioriteta območjih. Potrebna vzdrževalna dela bodo opravili delavci (delavci v rednem delovnem razmerju, javni delavci in delavci VDC) ročno in/ali ob podpori strojnih del. Podjetje razpolaga z večino strojne in druge opreme za samostojno izvajanje pogodbenih del (Eko-park 2017).

4.2.4 Upravljanje in vzdrževanje pokopališč

Zaradi odpovedi izvajanja dejavnosti s strani Komunale, d. o. o., Lendava je Eko-park, d. o. o., s 1. 3. 2012 prevzel tudi podupravljanje dela pokopališč v občini Lendava. Naloge podjetja so izvajanje vzdrževalnih del, vodenje katastra in vodenje investicijskih del (Eko-park 2017).

4.2.5 Pogrebne storitve

Pogrebno dejavnost je na območju občine Lendava v preteklosti izvajalo nekaj zasebnih podjetij in Komunala Lendava. S prenehanjem Komunale Lendava je ta dejavnost ostala prepuščena izključno zasebnim podjetjem, od katerih sta dve z območja občine Lendava ter eno iz druge občine.

Na izvajanje pogrebne dejavnosti je bilo v letih 2013 in 2014 s strani občanov več pripomb, bilo pa je izraženih več mnenj, da ta občutljiva dejavnost ne bi smela biti prepuščena čistim tržnim zakonitostim ter da bi občina morala imeti pogrebno dejavnost organizirano v svojem podjetju (Eko-park 2017).

4.2.6 Zimska služba

Podjetje z zimsko službo izvaja dejavnosti in opravila, potrebna za zagotavljanje prevoznosti cest in varnosti prometa v zimskih razmerah. Zaradi zimskih pojavov (sneg, poledica, žled) je varen promet na cestah in drugih javnih površinah lahko ogrožen.

Redno vzdrževanje cest v zimskem času obsega (Eko-park 2017):

- redno vzdrževanje prevoznosti,
- pripravljala dela pred nastopom zime,
- nadzor nad stanjem prevoznosti in razmer na cestah,
- odstranjevanje snega s cestišča in z drugih javnih površin,
- posipanje poledice na cestišču in ostalih javnih površinah,
- pravočasno in redno obveščanje javnosti o stanju na cestah in pogojih za pretok na cestah.

4.2.7 Zbiranje in prevoz odpadkov

GJS zbiranja in prevoza odpadkov, ki jo opravlja Eko-park, zajema pobiranje odpadkov ter razvrščanje ali mešanje odpadkov z namenom prevoza za predelavo ali odlaganje. Zbiranje in prevoz odpadkov urejajo Odlok o zbiranju in prevozu odpadkov na območju občine Lendava (Ur. l. RS, št. 60/2013), Tehnični pravilnik o zbiranju in prevozu komunalnih odpadkov na območju občine Lendava (Ur. l. RS, št. 60/2013), Uredba o odpadkih (Ur. l. RS, št. 103/11), Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadkom (Ur. l. RS, št. 39/2010) ter drugi predpisi s področja varovanja okolja in ravnanja z odpadki.

Glede na določila Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen obveznih GJS varstva okolja (Ur. l. RS, št. 87/12) se odpadki ločujejo na:

- mešane komunalne odpadke (MKO),
- biološke odpadke (BIO),
- ločeno zbrano odpadno embalažo,
- ločene frakcije (steklo, papir, nevarni odpadki, tekstil),
- kosovne odpadke.

Odpadki se nadalje ločijo po izvoru, in sicer na del, ki predstavlja GJS, ter na del, ki nastane pri pravnih osebah. Vse odpadke se zbira ločeno na izvoru. Vsi povzročitelji odpadkov so dolžni odpadke zbirati in odlagati ločeno v namenske predpisane posode ali vreče.

Nastali so tudi ekološki otoki, ki so namensko označeni prostori na različnih lokacijah v občini, kjer stojijo skupine smetnjakov za ločeno zbiranje odpadkov. Namenjeni so zbiranju odpadkov, ki se lahko reciklirajo. Ločeno se zbirajo embalaža, papir, karton in steklo.

Komunalno podjetje zbrane odpadke odpelje v center za ločeno zbiranje odpadkov. Nastaja tudi problem ravnanja z odpadki na posameznih lokacijah, kjer ljudje ne ločujejo odpadkov in jih odlagajo vse skupaj in okoli zabojnikov. Ti odpadki ne sodijo tja in so lahko nevarni za okolje (Eko-park 2017).

5 KAJ IN KAM ODLAGAMO

Odstranjevanje odpadkov zgolj z odlaganjem predstavlja nevarnost onesnaženja vode in tal, posredno tudi zraka, dosega pa tudi že svoje meje. Recikliranje ima velik potencial za zmanjšanje onesnaženosti. S kakovostnim ločevanjem odpadkov na izvoru in ločenim zbiranjem odpadkov bomo zmanjšali količino odloženih odpadkov, prispevali k manjši obremenjenosti okolja, razbremenili odlagališča odpadkov, industriji zagotovili stalen vir surovin in njihovo ponovno uporabo ter prispevali k urejenemu in kakovostnejšemu življenjskemu okolju.

Za reševanje obremenjevanja okolja je bil narejen velik korak z ločenim zbiranjem odpadkov. Eko-park zato izvaja zbiranje in prevoz odpadkov ločeno za posamezne vrste odpadkov. Ločeno zbrani komunalni odpadki, kot so embalaža, papir ipd., se potem brezplačno predajo predelovalcem odpadkov, ki poskrbijo, da se ti odpadki predelajo nazaj v surovine.

Preglednica 2: Prevoz odpadkov

Vrste odpadka	Način zbiranja/odlaganja	Dinamika zbiranja
POSODE PRI POVZROČITELJIH ODPADKOV – V GOSPODINJSTVIH		
Mešani komunalni odpadki (MKO)	120 l, siv ali črn zabojnik	2-tedenski odvoz (gospodinjstva), 1-tedenski odvoz (bloki)
Biološko razgradljivi kuhinjski odpadki in zeleni vrtni odpad	120 l, zelen zabojnik ali kompostnik	1-tedenski odvoz (marec–oktober), 2-tedenski odvoz (zima)
Plastična, kovinska in sestavljena embalaža ter folije in embalažni stiropor	Rumena vreča ali zabojnik z rumenim pokrovom	2-tedenski odvoz
EKOLOŠKI OTOKI – GOSPODINJSTVA		
Papir, karton ter papirna in kartonska embalaža	Zabojnik – modri pokrov	3-tedenski odvoz ali po potrebi
Steklo	Zabojnik – beli pokrov	3-tedenski odvoz ali po potrebi
Plastična, kovinska in sestavljena embalaža ter folije in stiropor	Zabojnik – rumeni pokrov	3-tedenski odvoz ali po potrebi

»Uporabniki storitev javne službe so vsi povzročitelji odpadkov, to pa je vsaka oseba, ki povzroča nastajanje odpadkov. To so vsa gospodinjstva, podjetniki in obrtniki, lastniki in najemniki gospodarskih in počitniških objektov ter drugih objektov, ki so namenjeni občasni uporabi. Pa tudi pravne osebe, ki razpolagajo s poslovnimi prostori, kjer nastajajo komunalni odpadki, osebe, ki upravljajo javne zgradbe in javne površine, lastniki oz. upravljavci stavb ter organizatorji kulturnih, športnih ipd. prireditev« (Eko-park 2013, str. 2).

Od leta 2014 mora po zakonu vsako gospodinjstvo imeti ustrezen kompostnik. Če kompostnika nimajo ali ni ustrezen, morajo nabaviti zeleno kanto in se vključiti v sistem storitev zbiranja in odvoza bioloških odpadkov. Vsako gospodinjstvo je prejelo tudi priročnik, kako bi moral biti videti kompostnik in kaj se odlaga v njem oz. kako pravilno kompostirati.

Med odpadki v gospodinjstvih so tudi predmeti, ki jih zaradi velikosti ali teže ni mogoče odložiti v običajne zabojnike. V ta namen podjetje Eko-park enkrat letno organizira odvoz kosovnih odpadkov. Podjetje odpadke odpelje v Center za ravnanje z odpadki Puconci (priloga B).

Nekateri odpadki vsebujejo večje koncentracije okolju neprijaznih nevarnih snovi, zato jih ne odlagamo skupaj z ostalimi odpadki. Te je treba zbrati in odlagati ločeno. Podjetje ima enkrat letno organizirano njihovo zbiralno akcijo (priloga C).

Podjetje vsakemu gospodinjstvu pošlje tudi obvestilo oz. terminski načrt zbiranja in odvoza odpadkov (Eko-park, ustni vir, 2016).

Preglednica 3: Količina zbranih odpadkov v okviru izvajanja GJS

Vrsta odpadka	Do 30. 9.	količine v kg
Leto	2.017	2018
Ločene frakcije in kosovni odpadki	342.888	480.000
Ločeno zbrana odpadna embalaža	351.399	420.000
Biološki razgradljivi kuhinjski odpadki in vrtni odpad	265.440	360.000
Mešani komunalni odpadki	714.120	918.000
Industrija MKO	536.610	720.000
SKUPAJ GJS	2.174.457	2.898.000

Vir: Eko-Park Lendava 2018.

6 EKOLOŠKI OTOKI IN NJIHOVA PROBLEMATIKA

Ekološki otoki so namensko označeni prostori na različnih lokacijah v občini, kjer stojijo skupine smetnjakov za ločeno zbiranje odpadkov. V občini Lendava je trenutno 18 lokacij, kjer se nahajajo ekološki otoki. Namenjeni so zbiranju papirja, kartona ter papirnate in kartonske embalaže, stekla in plastike.

V podjetju Eko-park, d. o. o., Lendava se že vrsto let trudijo nadgrajevati sistem ravnanja z odpadki v smeri, da posameznemu gospodinjstvu nudijo prevzem praktično vseh vrst odpadkov, ki nastajajo v tem okolju. Kljub temu pa še vedno prepogosto naletijo na onesnaževanje.

V podjetju Eko-park smo opravljali praktično usposabljanje in se o tem tudi sami prepričali. Nekateri občani pa imajo drugačno mnenje o ločevanju odpadkov ter nekontrolirano in nesortirano odlagajo raznorazne odpadke na mesta, kamor ne sodijo. S sodelavcem smo se dostikrat odpravili na teren, ko so komunalni delavci poročali o onesnaženosti v in okoli zabojnikov. Okoli zabojnikov so bili nametani predvsem:

- električna in elektronska oprema,
- avtomobilske pnevmatike,
- nevarni odpadki (predvsem posode za razna škropiva, barve, laki, baterije itd.),
- kosovni odpadki (voziček, stolci),
- tekstil itd.

V zadnjih dveh letih je bila zabeležena tudi večja količina odvoza odpadkov na nekaterih lokacijah. To je bila predvsem papirnata in kartonska embalaža.

Vsak zabojnik ima nalepko, na kateri je zabeleženo, kaj vse se lahko znajde v njem. To pa ne pomeni, da je prostor ob zabojnikih primeren za vse ostale odpadke. Glede na vse to smo opravili še anketo med občani (priloga A) (Eko-park, ustni vir, 2016).

V letu 2017 je podjetje organiziralo še:

- zbiranje nevarnih odpadkov,
- zbiranje tekstila, obutve itd.,
- pranje in razkuževanje bioloških zabojnikov,
- odvoz industrijskih odpadkov,
- odvoz ločenih frakcij od pravnih oseb v kontejnerjih 5–7 m³.

V letu 2017 je podjetje nadaljevalo z zbiranjem in odvozom kosovnih odpadkov po »vaučerskem« sistem s spremembo, da se obdelava in odlaganje kosovnega odpada nista posebej zaračunavala povzročitelju, temveč v obliki mesečnega pavšalnega zneska vsem uporabnikom GJS. Verjetno se je količina kosovnih odpadkov v letu 2017 bistveno zvišala tudi na račun tega, vendar občani kosovni odpad še vedno odlagajo tudi na ekoloških otokih ali na divjih odlagališčih.

V letu 2017 je bila še naprej prisotna problematika odpadkov na posameznih ekoloških otokih, kar so proti koncu leta reševali s povečanjem frekvence odvoza. Na podlagi tega je bilo odstranjenih nekaj ekoloških otokov, s tem, da so ostali zabojniki za steklo, zbiranje tega še namreč ni urejeno na izvoru.

Zbiranje in odvoz odpadkov se izvaja s specialnimi vozili za izbiranje in prevoz ostalih gospodinjstev odpadkov po urniku, ki ga prejme vsak povzročitelj odpadkov. Pri zbiranju odpadkov se uporabljajo tipske posode in kontejnerji ter vreče. Uporabo, volumen in barvo tipskih posod in kontejnerjev ter vreč opredeljuje Tehnični pravilnik, ki določa merila tudi po vrstah povzročiteljev odpadkov (gospodinjstva, gospodarstvo in gostinstvo). Vse posode so

opremljene z logotipom izvajalca GJS ter napisi, katere vrste odpadkov se sme vanje odložiti.

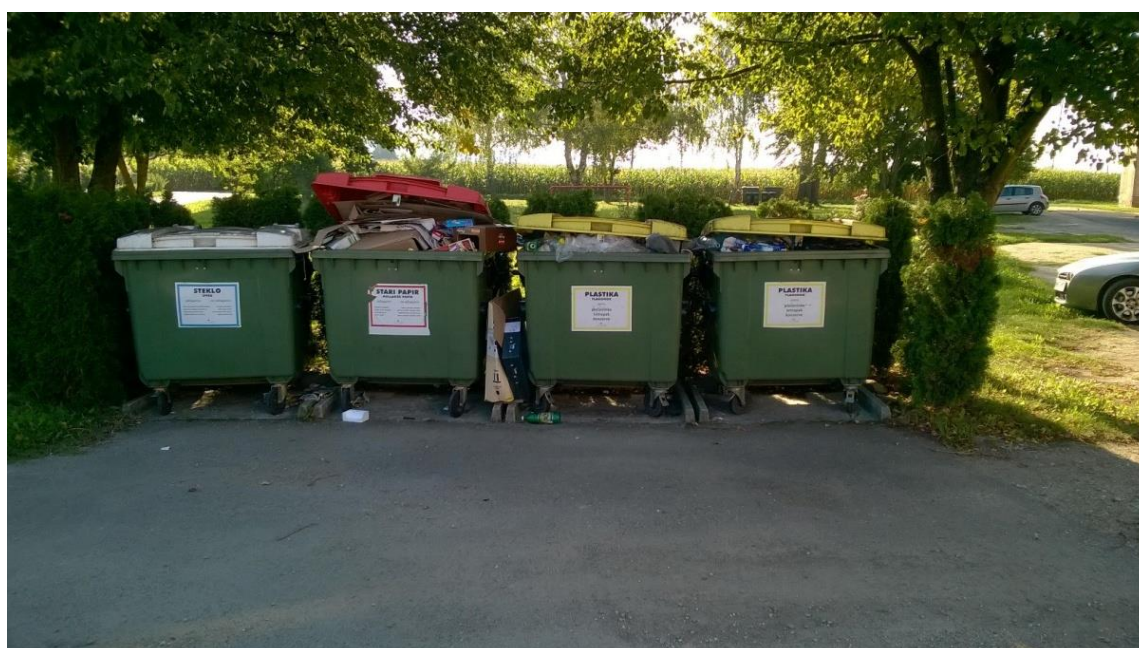
Slika 4: Ekološki otok 1

Slika 5: Ekološki otok 2

Slika 6: Ekološki otok 3

Slika 7: Ekološki otok 4

7 PREGLED DOSEDANJIH RAZISKAV

Za raziskavo smo uporabili kvantitativno metodo zbiranja podatkov (anketa) in raziskovalno metodo, kjer smo se s pomočjo podjetja Eko-park odpravili na teren. To smo v prejšnjem poglavju podrobneje opisali. Z anketo, ki smo jo izvedli med prebivalci občine Lendava, smo želeli ugotoviti njihov odnos do ločevanja odpadkov ter kako in v kolikšni meri izvajajo ločevanje. Anketa je bila sestavljena iz devetih vprašanj. Anketo smo izvedli v podjetju Eko-park Lendava in v nekaterih vaških lokalih. Anketiranje je potekalo dva tedna (od 4. 6. 2018 do 17. 6. 2018). Skupno smo pridobili 160 izpolnjenih anketnih vprašalnikov.

7.1 REZULTATI ANKETIRANJA

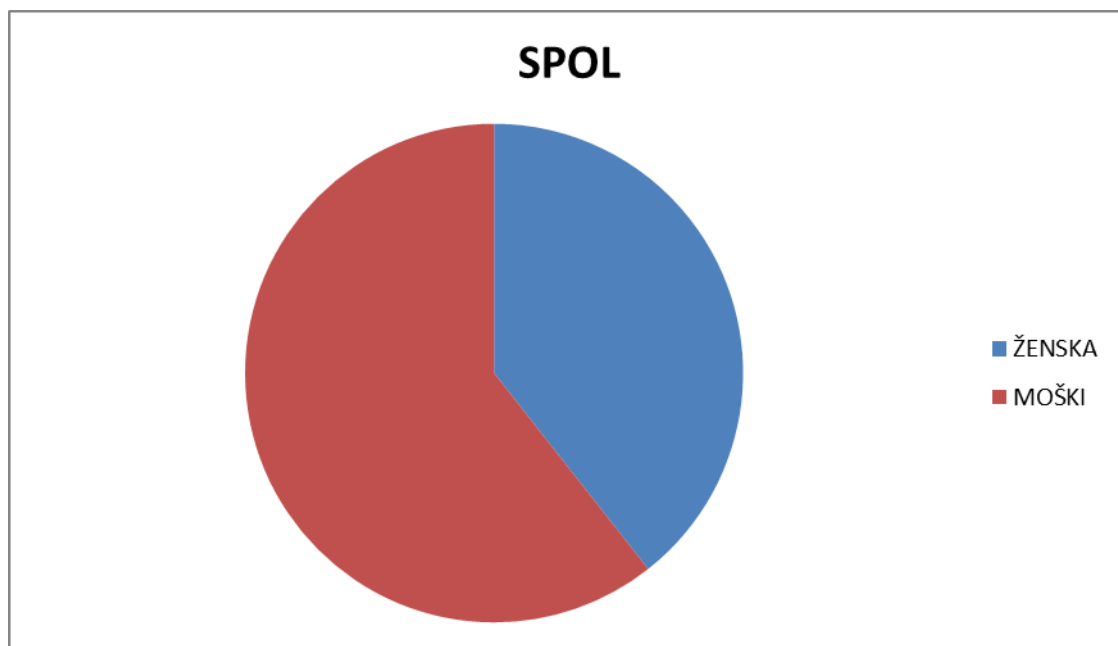
1. Anketiranci glede na spol

Preglednica 4: Anketiranci glede na spol

Spol	Anketiranci	Delež
ŽENSKI	63	40 %
MOŠKI	97	60 %

Vir: Avtor 2018

V anketi je sodelovalo 40 % žensk in 60 % moških.

Slika 8: Anketiranci glede na spol

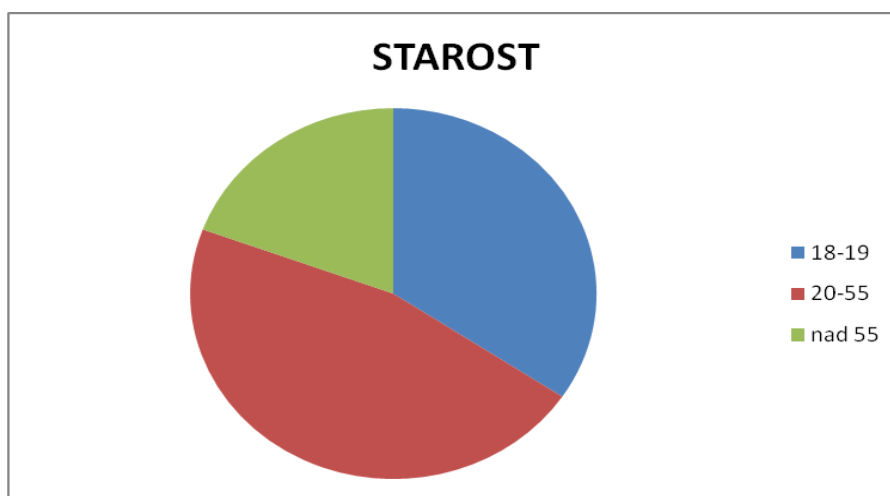
2. Anketiranci glede na starost

Preglednica 5: Anketiranci glede na starost

Starost	Anketiranci	Delež
18–19	55	35 %
20–55	74	46 %
Nad 55	31	19 %

Vir: Avtor 2018

Anketirance smo razdelili v tri starostne razrede. V starostnem razredu od 18 do 19 let je 35 % anketirancev. V starostnem razredu od 20 do 55 let je 46 % anketirancev, bistveno manj pa v starostnem razredu nad 55 let (samo 19 %).

Slika 9: Anketiranci glede na starost

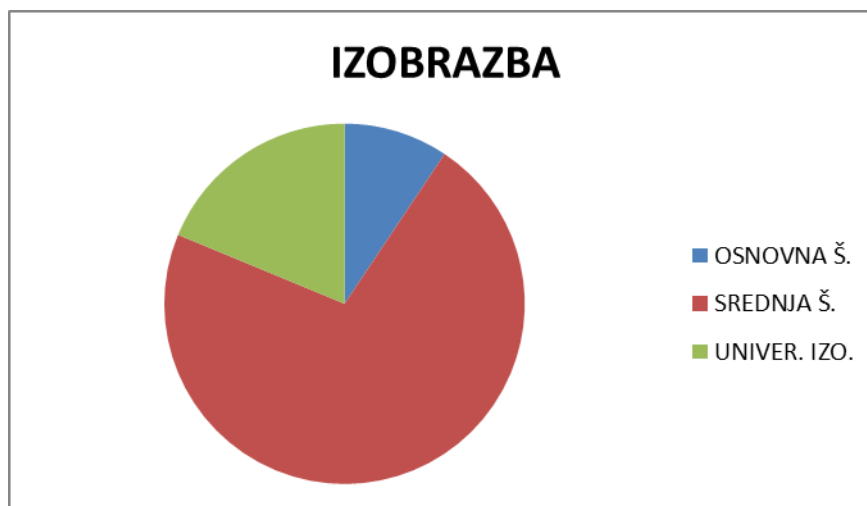
3. Anketiranci glede na izobrazbo

Preglednica 6: Anketiranci glede na izobrazbo

Izobrazba	Anketiranci	Delež
Osnovna šola	15	10 %
Srednja šola	115	72 %
Univerzitetna izobrazba	30	18 %

Vir: Avtor 2018

Anketirancev, katerih najvišja stopnja izobrazbe je osnovna šola, je najmanj – 10 %. To so večinoma anketiranci iz starostnega razreda nad 55 let (nekoč ni bilo toliko možnosti za izobraževanje). Največ je takih s srednješolsko izobrazbo (72 %), malo manj pa je takih z univerzitetno izobrazbo, magisterijem in doktoratom (18 %).

Slika 10: Anketiranci glede na izobrazbo

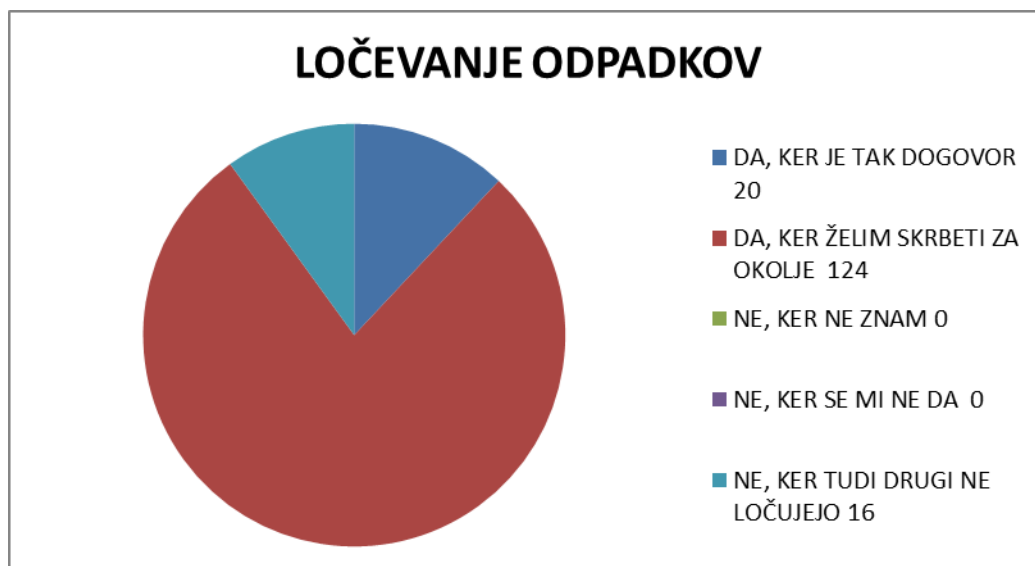
4. Ali ločujete odpadke in zakaj?

Preglednica 7: Ali ločujete odpadke?

Ločevanje odpadkov	Anketiranci	Delež
Da, ker je tak dogovor.	20	12 %
Da, ker želim skrbeti za okolje.	124	78 %
Ne, ker ne znam.	0	0 %
Ne, ker se mi ne da.	0	0 %
Ne, ker tudi drugi ne ločujejo.	16	10 %

Vir: Avtor 2018

S četrtem vprašanjem smo želeli izvedeti, ali ločujejo odpadke in zakaj. Velika večina anketirancev (78 %) ločuje odpadke, ker želijo skrbeti za okolje. Nekateri ločujejo odpadke (12 %) zgolj zaradi tega, ker je v njihovem gospodinjstvu tak dogovor. Zelo malo anketirancev (10 %) odpadkov ne ločuje, bodisi ker ne verjamejo, da ločeni odpadki na koncu ne pristanejo skupaj, ker drugi ne ločujejo ali pa ker se jim ne da.

Slika 11: Ali ločujete odpadke?

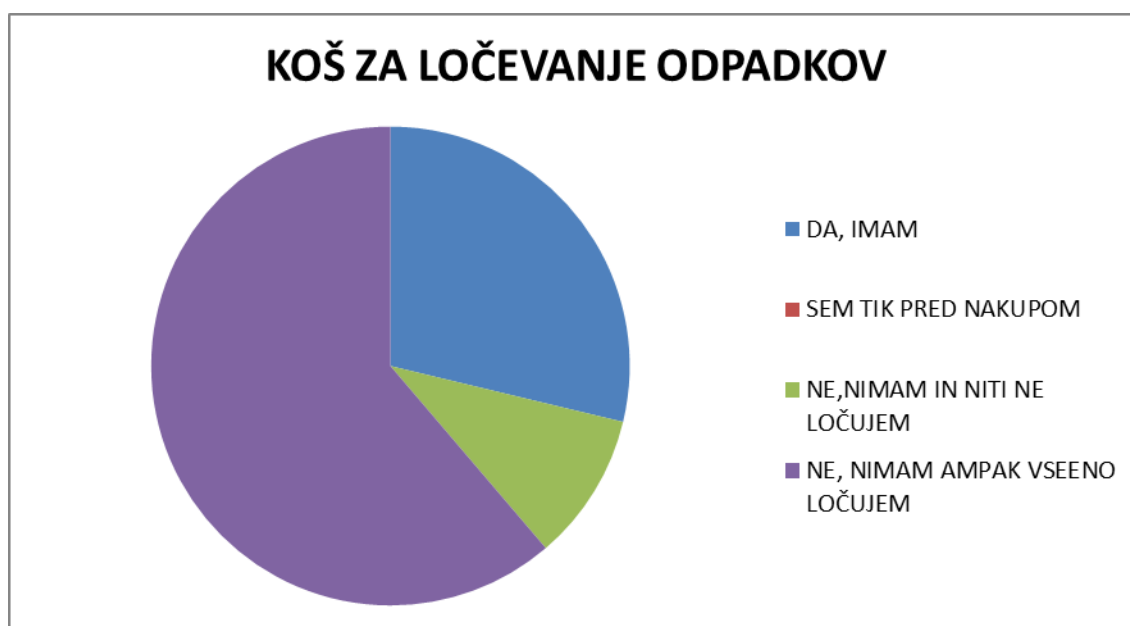
5. Ali imate doma koš za ločevanje odpadkov?

Preglednica 8: Ali imate doma koš za ločevanje odpadkov?

Koš za ločevanje odpadkov	Anketiranci	Delež
Da, imam.	46	29 %
Sem tik pred nakupom.	0	0 %
Ne, nimam in niti ne ločujem.	16	10 %
Ne, nimam, ampak vseeno ločujem.	98	61 %

Vir: Avtor 2018

S petim vprašanjem smo hoteli izvedeti, kako sploh ločujejo odpadke. Večina (61 %) anketirancev nima koša za ločevanje odpadkov, ampak vseeno ločujejo. Nekaj jih ima koš za ločevanje odpadkov in tako ločujejo takoj ob njihovem nastanku. Tistih, ki ne ločujejo odpadkov in nimajo koša za ločevanje, je 10 %.

Slika 12: Ali imate doma koš za ločevanje odpadkov?

6. Katere vrste odpadkov ločujete?

Preglednica 9: Katere vrste odpadkov ločujete?

Katere vrste odpadkov ločujete	Anketiranci	Delež
Papir	144	90 %
Embalaža	126	78 %
Steklo	95	59 %
Biološki odpadki	117	73 %
Nevarni odpadki	54	33 %
Ne ločujem	16	10 %

Vir: Avtor 2018

Šesto vprašanje je bilo namenjeno tistim, ki ločujejo odpadke. Med vrstami odpadka, ki jih ločujejo, je na prvem mestu papir (90 %), sledijo embalaža (78 %) in biološki odpadki (73 %). Večina prebivalcev ima tudi temu primerne kompostnike (po vaseh gnoj). Malo manj jih ločuje steklo (59 %), ker se jim ga v gospodinjstvu zelo malo nabere. Nevarne odpadke zbira 33 % anketiranih. Večina jih počaka na letno zbiranje takih odpadkov.

Slika 13: Katere vrste odpadkov ločujete?

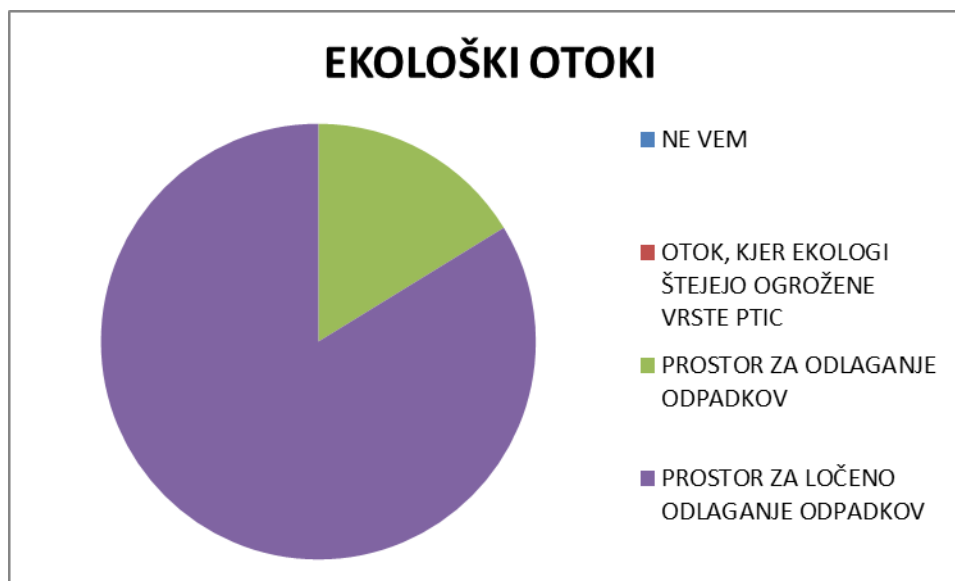
7. Kaj so ekološki otoki?

Preglednica 10: Kaj so ekološki otoki?

Kaj so ekološki otoki	Anketiranci	Delež
Ne vem.	0	0
Otok, kjer ekologi štejejo ogrožene vrste ptic.	0	0
Prostor za odlaganje odpadkov.	26	16 %
Prostor za ločeno odlaganje odpadkov.	134	83 %

Vir: Avtor 2018

Glede na stanje z ekološkimi otoki me je zanimalo, ali ljudje sploh vedo, kaj so ekološki otoki in čemu so namenjeni. Večina anketirancev (83 %) ve, da so to določena mesta za ločeno odlaganje odpadkov, kar nekaj (16 %) pa jih je označilo, da je to prostor za odlaganje odpadkov.

Slika 14: Kaj so ekološki otoki?

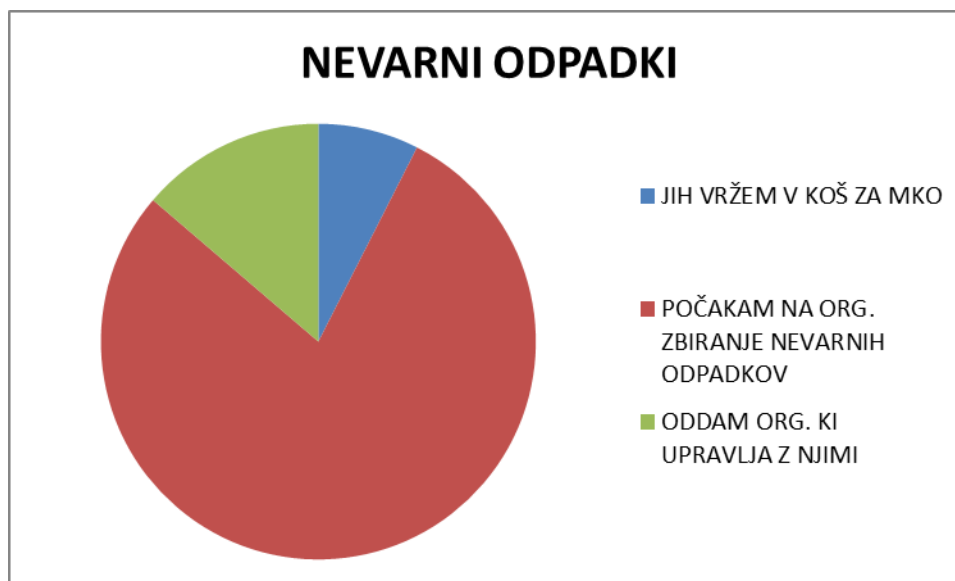
8. Kaj naredite z nevarnimi odpadki?

Preglednica 11: Kaj naredite z nevarnimi odpadki?

Nevarni odpadki	Anketiranci	Delež
Jih vržem v koš za MKO.	12	8 %
Počakam na org. zbiranje nevarnih odpadkov.	126	79 %
Oddam org., ki upravlja z njimi.	22	13 %

Vir: Avtor 2018

Večina anketirancev (79 %) počaka na organizirano zbiranje nevarnih odpadkov. Tisti, ki imajo teh odpadkov več (13 %), jih oddajo organizaciji, ki upravlja z njimi. Nekaj (8 %) pa jih je tudi takih, ki ne morejo počakati na organizirano zbiranje, imajo teh odpadkov zelo malo ali jih nimajo prostora hraniti do takrat, zato jih kar vržejo v koš za mešane komunalne odpadke.

Slika 15: Kaj naredite z nevarnimi odpadki?

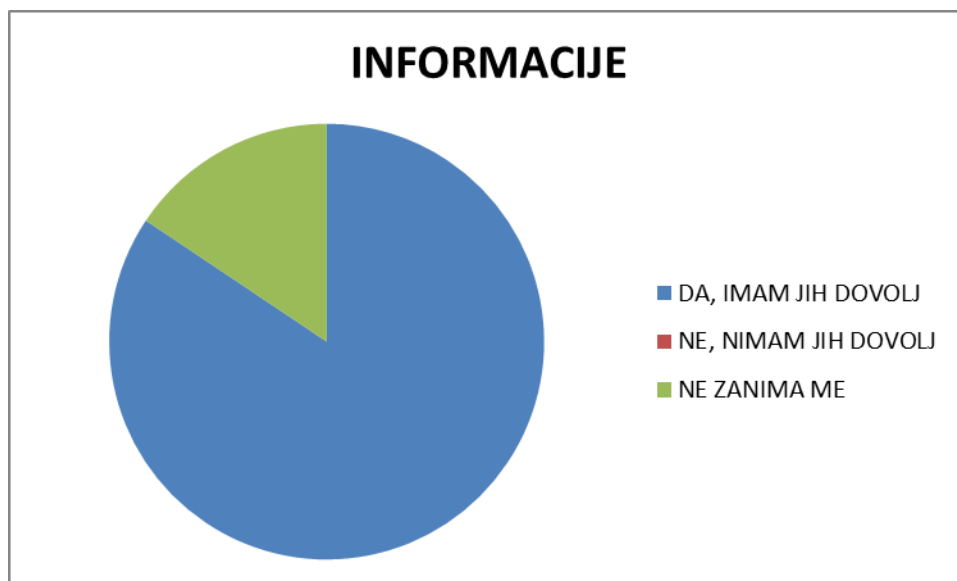
9. Ali bi zase rekli, da imate dovolj informacij o ločevanju odpadkov?

Preglednica 12: Informacije o ločevanju odpadkov

Informacije o ločevanju odpadkov	Anketiranci	Delež
Da, imam jih dovolj.	135	84 %
Ne, nimam jih dovolj.	0	0
Ne zanima me.	25	16 %

Vir: Avtor 2018

Večina anketirancev ima dovolj informacij o ločevanju odpadkov, saj so zapisi na zabojnikih in vrečah, glede odvoza odpadkov je na začetku leta vsakemu gospodinjstvu oddan tudi koledar odvoza odpadkov, informacije pa so vidne tudi na spletni strani podjetja Eko-park Lendava. Nekaj (16 %) pa je takih, ki jih te informacije ne zanimajo.

Slika 16: Informacije o ločevanju odpadkov

8 RAZPRAVA IN PRIPOROČILA ZA DOSLEDNEJŠE LOČEVANJE

Po izsledkih prakse in ankete v prejšnjem poglavju 90 % anketirancev v občini Lendava ločuje odpadke. Glede na to, da se to sliši veliko, je tistih 10 % prebivalcev, ki ne ločujejo odpadkov, še vedno preveč. Nekateri, ki ne ločujejo odpadkov, menijo, da vsi ločeno zbrani odpadki na koncu pristanejo na istem kupu. Tu se po našem mnenju kaže nezaupanje v javno komunalno podjetje ali pomanjkanje informacij. Ena izmed možnosti je, da podjetje Eko-park organizira dneve odprtih vrat, kjer občanom natančno predstavi, kam odpeljejo posamezne vrste odpadkov oz. komu jih predajo v nadaljnjo predelavo. Če ljudje poznajo problematiko, se lažje odločijo za določen korak.

Zaradi dejstva, da nekateri še vedno ne ločujejo, ker jih ločevanje ne zanima ali pa se jim kar tako ne da, je treba še veliko narediti za okoljsko zavest občanov. Mislimo, da je Eko-park eden izmed členov, ki bi lahko veliko naredili na tem področju. Pomemben člen pri vzgoji mladih občanov pa so tudi vrtci in šole. Zelo pozitiven se nam zdi kakšen projekt, v katerem bi sodelovali vrtci in šole. Velikokrat se zgodi, da otroci prinesejo zavest o ločevanju odpadkov iz vrtca in šole in na tak način vplivajo na ostale družinske člane, da se odločijo za ločevanje.

Občani na splošno sicer ločujejo odpadke, ne ločujejo pa vseh vrst odpadkov. Tu je treba najti odgovor oz. razlog, zakaj ljudje ne ločujejo določenih vrst odpadkov. Nekateri pravijo, da v gospodinjstvu nimajo prostora za toliko zabojnikov ali vreč. Po navadi pa je tako, da se vedno najde prostor za tiste stvari, za katere hočemo. Drugi pravijo, da se jim teh odpadkov zelo malo nabere in se jim ne splača/ne morejo počakati na letno zbiranje. Nekateri ne ločujejo stekla, ker se jim zdi zabojnik za ločeno zbiranje predač. Veljalo bi razmisliti o dodatni postavitvi ekoloških otokov. To je odvisno od gostote naseljenosti.

Najmanj občanov ločeno zbira nevarne odpadke, ravno ti pa v primeru, če so napačno odloženi, predstavljajo največjo nevarnost za okolje in s tem tudi človeka. Veliko občanov kot razlog za to navaja, da jih nimajo kje shraniti in časa počakati na njihovo letno zbiranje. Razmislili bi lahko o še kakšni dodatni možnosti odlaganja teh odpadkov, ne samo na odlagališču v Dolgi vasi ali z odvozom enkrat letno.

Tukaj še velja omeniti, da je v občini veliko lastnikov nenaseljenih objektov (vikend hiše) in približno 1.600 vinskih kleti. Za lastnike nenaseljenih objektov (so pa vključeni v sistem zbiranja odpadkov) se uporabljajo posode velikosti, ki veljajo za naseljene objekte, prejmejo pa tudi 8 vreč. Veliko je tudi lastnikov vinskih kleti iz druge občine in iz tujine (Hrvaške, Madžarske). Tem lastnikom velja nameniti informacije o zbiranju nevarnih odpadkov. Lahko bi na nekaj statističnih točkah občine namestili posebne zabojnike za te odpadke, kot to že počne ljubljansko javno komunalno podjetje Snaga.

Občina lahko hitro poskrbi za čimbolj udobno ločevanje odpadkov, vendar pot do spreminjanja okoljske zavesti vseh občanov terja svoj čas. Tiste, ki okoljske zavesti še nimajo dovolj močno razvite, da bi sami od sebe ločevali odpadke, bi bilo treba motivirati na druge načine.

9 ZAKLJUČEK

Namen diplomskega dela je bil opredeliti in analizirati ekološke otoke, kjer se onesnažuje oz. se ne ločujejo odpadki, opisati problematiko s pomočjo podjetja Eko-park, d. o. o., ki skrbi za celotno občino Lendava, in poiskati možne rešitve oz. ukrepe za ta problem.

V občini Lendava prevoz/prevzem vseh vrst odpadkov opravlja podjetje Eko-park, d. o. o. (GJS zbiranje in prevoz odpadkov). Podjetje ima v občini v 23 naseljih nameščenih 30 ekoloških otokov. Podjetje je dobro poskrbelo za namestitev zabojnikov za ločeno zbiranje odpadkov, zato to ne more biti razlog za neločevanje odpadkov. Poleg tega vsakemu gospodinjstvu enkrat letno zagotovijo brezplačen odvoz kosovnih in nevarnih odpadkov.

V podjetju so zabeležili kar sedem onesnaženih ekoloških otokov. Med praktičnim usposabljanjem smo se večkrat odpravili na teren s sodelavcem in se prepričali o tem. S tem lahko potrdimo prvo hipotezo, da so nekateri ekološki otoki vsebovali nevarne in okolju škodljive odpadke. Ti so vsebovali predvsem posodice škropiv, ki so bile odvržene v ekološkem otoku v bližini vinogradov. Zabeležili smo tudi nekaj kosovnih odpadkov, kot so voziček, omarice, hladilnik itd. V nekaterih primerih smo zabeležili tudi barve in lake ter avtomobilske pnevmatike. To potrjuje prvo hipotezo. V takih primerih je bil in še vedno je potreben takojšen ukrep. Na mestih (ekološki otoki) v tistih krajih, kjer je bilo prisotno onesnaževanje, je bilo najprej dano opozorilo poleg zabojnikov v obliki natiskanega (plastificiranega) papirja. Na krajih, kjer se je onesnaževanje nadaljevalo in če je bilo le možno, so namestili kamere. V enem primeru pa so morali ekološke otoke za določen čas odstraniti.

Od leta 2017 je bil uveden režim popolnega ločevanja odpadkov na izvoru. To pomeni, da je vsako gospodinjstvo prejelo temu primerne zabojnike oz. vreče za ločevanje in urnik njihovega dovoza. Glede na to, da je na območju celotne občine omogočeno oziroma obvezno ločevanje odpadkov na izvoru, je podjetje predlagalo ukinitve zabojnikov za papir in embalažo na ekoloških otokih. Tako bi v letu 2018 na ekoloških otokih ostali le zabojniki za steklo, ki jih lahko KS premaknejo k vašim domom. Na ta način bi se izognili nadaljnjemu odlaganju tistih odpadkov na ekoloških otokih, ki tja ne sodijo oziroma zbiranje katerih je urejeno na izvoru. Prav tako bi verjetno ta ukrep na podlagi izkušenj iz tistih KS, kjer je bilo to narejeno, prispeval k temu, da ekološki otoki še nadalje ne bi bili smetišča, kljub temu da jih tedensko čisti izvajalec GJS.

Občani bi bolj dosledno ločevali odpadke, če bi imeli o tej problematiki več informacij, kar bi vplivalo tudi na njihovo okoljsko zavest. S tem lahko le delno potrdimo drugo hipotezo, ker menimo, da podjetje dobro obvešča občane z letaki, obvestili, koledarji odvoza ter zbiranja in prevoza odpadkov. Na spletni strani podjetja je tudi vidno vsako obvestilo, sprememba ali opozorilo.

Ljudje ne ločujejo odpadkov iz takšnih in drugačnih razlogov. Menimo, da bi vsak posameznik moral najprej pri sebi razčistiti, kakšno odgovornost ima do svojega življenjskega okolja. Osnovne aktivnosti za reševanje problemov na tem področju se pričnejo z obveščanjem in osveščanjem ljudi o nevarnosti nepravilnega odlaganja odpadkov.

10 POVZETEK

V času študijske prakse, ki smo jo opravljali v podjetju Eko-park, d. o. o., Lendava, smo se srečali tudi s problematiko zbirnih mest (t. i. ekoloških otokov). V občini Lendava je trenutno 18 lokacij, kjer se nahajajo ekološki otoki. Namenjeni so zbiranju papirja, kartona ter papirnate in kartonske embalaže, stekla in plastike.

V podjetju Eko-park, d. o. o., Lendava se že vrsto let trudijo nadgrajevati sistem ravnanja z odpadki na način, da posameznemu gospodinjstvu nudijo prevzem praktično vseh vrst odpadkov, ki nastajajo v tem okolju. Kljub tovrstnemu prizadevanju pa še vedno prepogosto naletijo na onesnaževanje zbirnih mest, kar je aktualen problem podjetja, občanov, ki ločujejo odpadke, in samega okolja. Nekateri občani imajo drugačno mnenje oz. vrednote o ločevanju odpadkov ter nekontrolirano in nesortirano odlagajo raznorazne odpadke na mesta, ki tja ne sodijo. Med prakso smo se dostikrat odpravili na teren, ko so komunalni delavci poročali o onesnaženosti v zabojnikih in okoli njih. Na mestu onesnaženja je bila najdena predvsem električna in elektronska oprema, avtomobilske pnevmatike, nevarni odpadki (predvsem posode raznih škropiv, barv, lakov, baterije itd.) in kosovni odpadki (voziček).

V teoretičnem delu diplomskega dela smo na osnovi literature in virov predstavili obravnavani problem, zakonodajo na področju ravnanja z odpadki ter občino Lendava in ravnanje z odpadki v njej. Nato smo predstavili, kaj odlagamo in kam ter ekološke otoke in problematiko na tem področju. V empiričnem delu smo izvedli anketno raziskavo. Ugotoviti smo želeli, kako ljudje ločujejo in kaj naredijo s posameznimi odpadki.

Po izsledkih prakse in ankete občani na splošno sicer ločujejo odpadke, ne ločujejo pa vseh vrst odpadkov. Ljudje ne ločujejo iz takšnih in drugačnih razlogov. Nekateri pravijo, da v gospodinjstvu nimajo prostora za toliko zabojnikov ali vreč. Drugi pravijo, da se jim teh odpadkov nabere zelo malo in se jim jih ne splača ločevati oziroma ne morejo počakati na letno zbiranje. Nekateri ne ločujejo stekla, ker menijo, da je zabojnik za ločeno zbiranje predaletč. Najmanj občanov ločeno zbira nevarne odpadke, ravno takšni odpadki pa v primeru, če so napačno odloženi, predstavljajo največjo nevarnost za okolje in s tem tudi za človeka. Veliko občanov kot razlog za svoje ravnanje navaja, da jih nimajo kje shraniti in da nimajo časa počakati na njihovo letno zbiranje. Točno zaradi takšnih in podobnih razlogov nastaja problem onesnaževanja ne samo ekoloških otokov, ampak celotnega sveta.

V občini je tudi veliko lastnikov nenaseljenih objektov (vikend hiše) in približno 1600 vinskih kleti. Lastniki nenaseljenih objektov (so pa vključeni v sistem zbiranja odpadkov) uporabljajo posode enakih velikosti, kot veljajo za naseljene objekte, prejmejo pa tudi osem vreč. Veliko je tudi lastnikov vinskih kleti iz druge občine in tujine (Hrvaška, Madžarska). Menimo, da ti lastniki nimajo dovolj informacij o zbiranju/odlaganju odpadkov. Te lastnike bi morali bolje informirati o zbiranju nevarnih odpadkov, saj se je na ekoloških otokih našla velika količina plastenkov za škropiva.

Občina lahko hitro poskrbi za čim bolj udobno ločevanje odpadkov, vendar pot do spreminjanja okoljske zavesti vseh občanov terja svoj čas.

SUMMARY

In the course of our practice in the company Eko-Park, Ltd, Lendava, we also encountered the issue of collection points (the so-called ecological islands). There are currently 18 locations in the municipality of Lendava, where ecological islands are located. They are intended for collecting paper, cardboard and paper and cardboard packaging, glass and plastic.

In the company Eko-park, Ltd, Lendava they have been trying to upgrade the waste management system for many years in a way that they offer individual households to collect practically all types of waste generated in this environment. Despite this kind of effort, they are still too often encountered with the pollution of collecting points, which is the current problem of the company, the people who separate the waste, and the environment itself. Some citizens have a different opinion or values on waste separation, and they dispose waste uncontrolled and unsorted into places where it does not belong. During the practice, we often went to the field when the communal workers reported about pollution in containers and around them. Electrical and electronic equipment, car tires, hazardous waste (mainly containers of various sprays, paints, varnishes, batteries, etc.) and bulky waste (trolley) were found at the pollution site.

In the theoretical part of the diploma thesis we presented the problem, the legislation in the area of waste management and the municipality of Lendava and the management of waste there, based on literature and sources. Then I presented what we put away and where, and ecological islands and issues in this area. In the empirical part we carried out a survey. We wanted to find out how people separate litter and what they do with individual waste.

According to the results of the practice and the survey, the citizens in general separate waste, but do not separate all types of waste. People do not separate for such and other reasons. Some say that they do not have room for so many containers or bags in the household. Others say that these wastes are rarely collected and are not worthwhile separating them or cannot wait for an annual collection. Some do not separate glass because they believe that the container for a separate collection is too far away. The smallest number of people collect hazardous waste separately, and such waste in the event of incorrect disposal is the greatest danger to the environment and hence to people. Many citizens, as the reason for their behaviour, state that they have no place to save the waste and that they have no time to wait for its annual collection. Exactly for such and similar reasons, the problem of pollution of not only ecological islands, but the whole world is created.

There are also many owners of uninhabited buildings (cottage houses) and about 1600 wine cellars in the municipality. Owners of uninhabited objects (which are included in the waste collection system) use containers of the same size as they are applied to inhabited objects and receive eight bags. There are also many wine cellar owners from another municipality and abroad (Croatia, Hungary). We believe that these owners do not have enough information on collecting / disposing waste. These owners should be better informed about the collection of hazardous waste, since a large quantity of spray bottles has been found on ecological islands. The municipality can quickly provide the most comfortable separation of waste, but the way to change the environmental awareness of all citizens demands its time.

11 LITERATURA IN VIRI

- Eko-park. (2013). *Kaj in kam odlagamo. Priročnik za občane*. Lendava, Založba:ARMA, 2–5 str.
- Eko-park. Kanalizacija. Medmrežje: <http://eko-park.si/kanalizacija-predstavitev/> (2. 3. 2018)
- Eko-park. Odpadki. Medmrežje: <http://eko-park.si/category/odpadki/> (14. 8. 2019)
- Eko-park. O podjetju. Medmrežje: <http://eko-park.si/podjetje-osnovni-podatki/> (4. 5. 2017)
- Eko-park. Pogrebne dejavnosti. Medmrežje: <http://eko-park.si/category/pogrebna-dejavnost/> (11. 4. 2018)
- Eko-park. Voda. Medmrežje: <http://eko-park.si/voda-predstavitev/> (10. 6. 2017)
- Gospodarstvo. Medmrežje: <https://www.lendava.si/sl/splo%C5%A1no-o-gospodarstvu-v-lendavi> (12.6.2017)
- Medmrežje: <http://www.gml.si/hu/kratka-zgodovina-dolnjelendavskega-gradu/> (12.6.2017)
- Medmrežje: <https://www.kam.si/lendava/> (13.6.2017)
- Medmrežje: <https://www.stat.si/StatWeb/news/index/6938>
- Občina Lendava. Medmrežje: <https://www.lendava.si/sl/lendava-v-%C5%A1tevilkah> (13.6.2017)
- Odlog o ravnanju s komunalnimi odpadki v občini Lendava. Medmrežje: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina?urlurid=20132430> (22.6.2018)
- Okolje. Medmrežje: <https://www.lendava.si/sl/splo%C5%A1no-o-okolju-v-lendavi>
- Okoljski odtis občine Lendava. Medmrežje: file:///C:/Users/%C2%B8-/AppData/Local/Microsoft/Windows/Temporary%20Internet%20Files/Content.IE5/4KX8JNRC/okoljski_odtis1.pdf (4. 5. 2017)
- Slovenska zakonodaja na področju ravnanja z odpadki. Medmrežje: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1545> (17.11.2018)
- Tehnični pravilnik. Medmrežje: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/114057> (17.11.2018)
- Tehnični pravilnik o zbiranju in prevozu komunalnih odpadkov na območju občine Lendava. Medmrežje: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/114057> (15. 4. 2016)
- Uredba GJS. Medmrežje: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7485#> (17.11.2018)
- Uredba o odpadkih. Medmrežje: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED5368> (16. 11. 2018)
- Uredba o odpadkih Arso. Medmrežje: <http://www.arso.gov.si/varstvo%20okolja/odpadki/obrazci/2015-01-2767-2015-01-1513-npb1.pdf> (16. 11.2018)
- Uvod – podatki. Medmrežje: <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/7761>
- Zakon o gospodarskih javnih službah. Medmrežje: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO272>
- Zakon o varstvu okolja. Medmrežje: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina?urlurid=19931351> (16. 11. 2018)
- Zakonodaja EU. Medmrežje: <https://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2018/05/22/waste-management-and-recycling-council-adopts-new-rules/> (19. 11. 2018)
- Zakonodaja in uredba o odpadkih. Medmrežje: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=121864> (15. 4. 2016)

Znamenitosti mestnega dela. Medmrežje: <https://lendava.si/sl/lendava-v-%C5%A1tevilkah> (20. 5. 2016)

PRILOGE

Priloga A: Anketni vprašalnik

Spoštovani,

prosim za sodelovanje v kratki anketi, katere rezultate bom uporabila v svoji diplomski nalogi: Problematika onesnaževanja zbirnih mest za odpadke v občini Lendava. Anketa je anonimna.

Hvala, Andreja Veg

Spol:

- Ženski.
- Moški.

Starost:

- 18–29.
- 30–55.
- Nad 55.

Izobrazba:

- Osnovna šola.
- Srednja šola.
- Univerzitetna izobrazba, magisterij, doktorat.

Ali ločujete odpadke in zakaj?

- Da, ker je v našem gospodinjstvu tak dogovor.
- Da, ker želim skrbeti za okolje.
- Ne, ker ne znam.
- Ne, ker se mi ne da.
- Ne, ker tudi drugi ne ločujejo.

Ali imate doma koš za ločevanje odpadkov?

- Da, imam.
- Sem tik pred nakupom (imam namen).
- Ne, nimam in niti ne ločujem.
- Ne, nimam, ampak vseeno ločujem.

Katere vrste odpadkov ločujete v vašem gospodinjstvu?

- Papir.
- Embalažo.
- Steklo.
- Biološke odpadke.
- Nevarne odpadke.
- Ne ločujem.

Kaj so ekološki otoki?

- Ne vem.
- Otok, kjer ekologi štejejo ogrožene vrste ptic.
- Prostor za odlaganje odpadkov.
- Prostor za ločeno odlaganje odpadkov.

Kaj naredite z nevarnimi odpadki (akumulatorji, motorna olja, čistila, baterije itd.)?

- Jih vržem v koš za mešane komunalne odpadke.
- Shranim jih in počakam na organizirano zbiranje nevarnih odpadkov.
- Oddam organizaciji, ki upravlja z njimi.

Ali bi zase rekli, da imate dovolj informacij o ločevanju odpadkov?

- Da, imam jih dovolj.
- Ne, imam jih premalo.
- Ne zanima me.

Priloga B: Koledar zbiranja kosovnih odpadkov po KS

Št.	Krajevna skupnost	Datum	Dan
1.	Genterovci, Kamovci	12. 5.	Torek
2.	Radmožanci	16. 5.	Petek
3.	Mostje, Banuta	19. 5.	Torek
4.	Dolga vas	23. 5.	Petek
5.	Dolgovaške gorice	2. 6.	Torek
6.	Lendavske gorice	6. 6.	Petek
7.	Četrtek	9. 6.	Torek
8.	Dolina	13. 6.	Petek
9.	Pince, Benica	16. 6.	Torek
10.	Petišovci, Trimlini	20. 6.	Petek
11.	D. Lakoš, G. Lakoš	23. 6.	Torek
12.	Gaberje	27. 6.	Petek
13.	Kapca, Kot	30. 6.	Torek
14.	Hotiza	4. 7.	Petek
15.	Lendava 1	12. 9.	Petek
16.	Lendava 2	15. 9.	Torek
17.	Lendava 3	19. 9.	Petek
18.	Bloki 1	22. 9.	Torek
19.	Bloki 2	26. 9.	Petek
20.	Bloki 3	29. 9.	Torek
21.	Vikendice	3. 10.	Petek

Priloga C: Zbiranje nevarnih odpadkov v gospodinjstvih (sobota, 22. 10. 2017, po urniku)

URA	NASELJA	LOKACIJA
8.00–9.00	Pince, Pince Marof, Benica	Vaški dom Pince
9.00–10.00	Čenitba, Dolina	Zbiralnica grozdja Čentiba
10.00–11.00	Lendava 1, Lendavske gorice, Trimlini	Parkirišče pri trgovini tuš
11.00–12.00	Lendava 2	Parkirišče pri bivši komunalni
12.00–13.00	Dolga vas, Dolgovaške gorice	Pri trgovini Dolga vas
13.00–14.00	Mostje, Banuta, Genterovci, Radmožanci, Kamovci	Trgovina Mercator Genterovci

Priloga D: Seznam lokacij ekoloških otokov

Z. Št.	KRAJEVNA SKUPNOST	LOKACIJA
1	Čentiba	1. Zatak 2. Na dvorišču vaškega doma
2	Dolga vas	3. Ob vrtcu
3	Dolina	4. Ob vaškem domu
4	Dolnji Lakoš	5. Na dvorišču vaškega doma
5	Gaberje	6. Ob pokopališču 7. V križišču proti »gumi centru«
6	Genterovci	8. Ob osnovni šoli 9. Ob regionalni cesti v Kamovcih
7	Gorice pri Lendavi	10. Za vaškim domom
8	Gornji Lakoš	11. Na dvorišču stare šole
9	Hotiza	12. Ob transformatorju pri športnih igriščih 13. Na deponiji za sladkorno peso
10	Kapca	14. Pri stari šoli
11	Kot	15. Na dvorišču vaškega doma
12	Lendava	16. Med Blokami 1 in 2 v Tomšičevi ulici 17. Med stanovanjskima blokoma na Tomšičevi ul. 18. V Slomškovem naselju 19. Na parkirišču v Kidričevi ob stanovanjskem bloku na Župančičevi ulici 20. Mohorjeva ulica 21. V Ul. Vladimirja Nazorja
13	Mostje-Banuta	22. Ob cesti z Banuto
14	Radmožanci	23. Ob vaškem domu
15	Petišovci	24. Ob vaškem domu 25. Ob vaškem domu v »Koloniji«
16	Pince	26. Na parceli vaškega doma
17	Pince – M. Benica	27. Ob vaškem domu
18	Trimlini	28. Na križišču za avtobusnim postajališčem